BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

Regionens revisorer 2025-12-17

Till Regionstyrelsen
Driftnämnden Hallands sjukhus
Driftnämnden Ambulans, Diagnostik och hälsa

Regionfullmäktiges presidium för kännedom

Revisionsrapport Granskning av regionens styrning av hållbarhetsarbete

Regionens revisorer har vid sitt sammanträde 2025-12-17 behandlat och godkänt bifogad revisionsrapport Granskning av regionens styrning av hållbarhetsarbete

Granskningens syfte är att pröva om regionstyrelsen, Driftnämnden Hallands sjukhus och Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa har säkerställt att arbetet med miljömässig hållbarhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Vi har i vår granskning biträtts av sakkunniga från PwC.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen, driftsnämnden Hallands sjukhus och driftsnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa **inte helt** har säkerställt att arbetet med miljömässig hållbarhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Tydliggör hur driftsnämnderna ska beakta interna handlingsplanen i styrkedjan samt vilken roll den har i styrningen av deras miljö- och klimatarbete.
- Säkerställ att arbetet med prioriteringar inom miljömässiga perspektivet grundar sig på en dokumenterad riskanalys samt att denna på ett tydligt sätt har bäring på de mål som regionfullmäktige har fastställt inom området.
- Se över möjligheterna att ta del av nämndernas riskanalyser kopplat till arbetet med miljömässig hållbarhet inom ramen för uppsiktsplikten i syfte att stärka den regionövergripande bilden av risker men även identifiera behov av att stärka samverkan kopplat till klimat- och miljöarbetet.
- Säkerställ att det sker en ändamålsenlig samverkan kopplat till miljö- och klimatarbetet mellan de olika verksamheterna i syfte att fortsätta göra förflyttningar i en positiv riktning.

- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässig hållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.
- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.
- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.
- Se över möjligheterna att ytterligare komplettera uppföljningen med indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art då detta kan underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till driftsnämnden ADH:

- Säkerställ att arbetet med miljömässig hållbarhet, utöver de av fullmäktige fastställda målen kopplat till områden, även harmoniserar med de uppdrag som framgår av den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbetet.
- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässighållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.
- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.
- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.
- Se över uppföljningen kopplat till indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art i syfte att underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till driftsnämndens Hallands sjukhus:

- Säkerställ att arbetet med miljömässig hållbarhet, utöver de av fullmäktige fastställda målen kopplat till områden, även harmoniserar med de uppdrag som framgår av den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbetet.
- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässighållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.
- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.
- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.
- Se över uppföljningen kopplat till indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art i syfte att underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

✔ **Signerat** 2025-12-17 16:02:42 UTC **Oneflow ID** 13032037 **Sida** 2 / 4

Yttrande samt redogörelse om vilka åtgärder regionstyrelsen, driftnämnden Hallands sjukhus och driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa avser att vidta med anledning av resultatet i granskningen önskas senast 2026-04-17.

För regionens revisorer

Lillemor Landén Vepsä
Ordförande

Bilaga: Revisionsrapport Granskning av regionens styrning av hållbarhetsarbete.

Svar sänds till: regionen@regionhalland.se

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

REGION HALLAND 232100–0115 Sverige

Signerat med Svenskt BankID *2025-12-17 16:02:42 UTC*

Undertecknare Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: LILLEMOR LANDÉN VEPSÄ

Lillemor Landén Vepsä

Leveranskanal: E-post

Granskning av regionens styrning av hållbarhetsarbete

Region Halland

December 2025

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland genomfört en granskning av regionens styrning av hållbarhetsarbete. Granskningens syfte är att pröva om regionstyrelsen, driftnämnden Hallands sjukhus och driftnämnden Ambulans diagnostik och hälsa har säkerställt att arbetet med miljömässig hållbarhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen, driftsnämnd Hallands sjukhus och driftsnämnd Ambulans diagnostik och hälsa **inte helt** har säkerställt att arbetet med miljömässig hållbarhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	**Bedömning**		
	RS	**ADH**	**HS**
1. Finns en tydlig definition vad regionens hållbarhetsarbete ur det miljömässiga perspektivet ska fokusera på utifrån fullmäktiges intentioner?	Ja	Ja	Ja
2. Säkerställs att prioriteringar inom det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet grundar sig på en dokumenterad riskanalys?	Delvis	Ja	Ja
3. Finns en integrerad styrning utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbete 2023-2026?	Ja	Delvis	Delvis
4. Vidtas åtgärder vid bristande måluppfyllelse kopplat till det miljömässiga perspektivet?	Delvis	Delvis	Delvis
5. Finns en ändamålsenlig organisation för hållbarhetsarbetet med ett tydliggjort ansvar och avsatta resurser?	Delvis	Delvis	Delvis
6. Sker en systematisk mätning, uppföljning och utvärdering av hållbarhetsarbetet ut det miljömässiga perspektivet?	Delvis	Delvis	Delvis

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till *regionstyrelsen*:

- Tydliggör hur driftsnämnderna ska beakta interna handlingsplanen i styrkedjan samt vilken roll den har i styrningen av deras miljö- och klimatarbete.

- Säkerställ att arbetet med prioriteringar inom miljömässiga perspektivet grundar sig på en dokumenterad riskanalys samt att denna på ett tydligt sätt har bäring på de mål som regionfullmäktige har fastställt inom området.

- Se över möjligheterna att ta del av nämndernas riskanalyser kopplat till arbetet med miljömässig hållbarhet inom ramen för uppsiktsplikten i syfte att stärka den regionövergripande bilden av risker men även identifiera behov av att stärka samverkan kopplat till klimat- och miljöarbetet.

- Säkerställ att det sker en ändamålsenlig samverkan kopplat till miljö- och klimatarbetet mellan de olika verksamheterna i syfte att fortsätta göra förflyttningar i en positiv riktning.

- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässig hållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.

- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.

- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.

- Se över möjligheterna att ytterligare komplettera uppföljningen med indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art då detta kan underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till *driftnämnden ADH:*

- Säkerställ att arbetet med miljömässig hållbarhet, utöver de av fullmäktige fastställda målen kopplat till områden, även harmoniserar med de uppdrag som framgår av den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbetet.

- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässighållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.

- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.

- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.

- Se över uppföljningen kopplat till indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art i syfte att underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till *driftnämnden Hallands sjukhus:*

- Säkerställ att arbetet med miljömässig hållbarhet, utöver de av fullmäktige fastställda målen kopplat till områden, även harmoniserar med de uppdrag som framgår av den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbetet.

- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässig hållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.

- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.

- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.

- Se över uppföljningen kopplat till indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art i syfte att underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Innehållsförteckning

Inledning 6

Bakgrund 6

Syfte och revisionsfrågor 7

Revisionskriterier 7

Avgränsning 7

Metod 8

Granskningsresultat 9

Definition av hållbarhetsarbetet 9

Prioriteringar av hållbarhetsarbetet inom det miljömässiga perspektivet 13

Styrning 17

Åtgärder vid bristande måluppfyllelse 20

Organisation och ansvarsfördelning 22

Mätning, uppföljning och utvärdering 25

Samlad bedömning 31

Rekommendationer 31

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor 34

Inledning

Bakgrund

Hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls idag, utan att det går ut över kommande generationers möjligheter att uppfylla sina behov. Som politisk arena, arbetsgivare och välfärdsleverantörer har kommuner och regioner en viktig roll i utvecklingen av fullt ut hållbara samhällen.

Generellt definieras hållbarhetsbegreppet idag utifrån tre dimensioner:

- Miljömässig hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Sverige har miljömål vars syfte är att fungera som riktmärken för miljöarbetet i Sverige. Målen ska visa vägen mot en hållbar utveckling och utgör den miljömässiga dimensionen av de globala hållbarhetsmålen. Sveriges miljömål består av ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt flera etappmål inom områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen, hållbar stadsutveckling, luftföroreningar och klimat. Vid uppföljningen av målen år 2021 var fokus på de statliga insatserna för att nå miljömålen. Uppföljningen visar att hela samhället behöver öka takten i miljöarbetet för att nå de uppsatta målen till år 2030.

En god och ändamålsenlig hållbarhetsstyrning är en grundförutsättning för att säkra regionens åtaganden mot nutida och framtida invånare. Regionens arbete med hållbar resursanvändning, minskad klimatpåverkan och hållbar plastanvändning är centrala delar i den gröna omställningen. Enligt mål och budget 2025 presterar Region Halland sämre än andra regioner i mätningar av miljöarbete. För att nå de mål som fullmäktige har satt upp behövs ett mer systematiskt och informationsbaserat arbete med klimat och miljö.

Utifrån Region Hallands ambition kring hållbarhet utifrån det miljömässiga perspektivet är det av största vikt att regionstyrelsen bedriver en ändamålsenlig ledning och samordning av det miljömässiga hållbarhetsarbetet samt att det bedrivs ett aktivt och handlingsinriktat arbete inom alla nämnder och verksamheter.

Mot bakgrund av detta har revisorerna i Region Halland beslutat att genomföra en granskning av regionens arbete med hållbarhetsstyrning med fokus på miljö och klimat.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om regionstyrelsen, driftsnämnden Hallands sjukhus och driftsnämnden Ambulans diagnostik och hälsa har säkerställt att arbetet med miljömässig hållbarhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Granskningen omfattar följande revisionsfrågor:

1. Finns en tydlig definition vad regionens hållbarhetsarbete ur det miljömässiga perspektivet ska fokusera på utifrån fullmäktiges intentioner?
2. Säkerställs att prioriteringar inom det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet grundar sig på en dokumenterad riskanalys?
3. Finns en integrerad styrning utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbete 2023-2026?
4. Vidtas åtgärder vid bristande måluppfyllelse kopplat till det miljömässiga perspektivet?
5. Finns en ändamålsenlig organisation för hållbarhetsarbetet med ett tydliggjort ansvar och avsatta resurser?
6. Sker en systematisk mätning, uppföljning och utvärdering av hållbarhetsarbetet ut det miljömässiga perspektivet?

Revisionsfråga 1,2 och 4 bildar underlag för att bedöma om regionens arbete bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Övriga revisionsfrågor används för att pröva om den interna kontrollen inom granskningsområdet är tillräcklig.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Kommunallagen 6:1, 6:6, 6:13
- Handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete 2023–2026

Regioninterna styrdokument som bedöms vara relevanta för granskningen, till exempel mål och budget, reglementen, policys, program, med mera.

Avgränsning

Granskningen sker övergripande och avgränsas till att omfatta framtagna dokument kopplade till hållbarhet, struktur för styrning och uppföljning samt riskanalyser avseende det miljömässiga hållbarhetsarbetet.

Metod

Granskningen omfattar genomgång och analys av relevant dokumentation samt intervjuer. Totalt genomfördes tre gruppintervjuer med verksamhetsföreträdare för regionkontoret som arbetar specifikt med hållbarhet, verksamhetsföreträdare för driftsnämnden Hallands sjukhus samt verksamhetsföreträdare för driftsnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa (ADH).

Följande verksamhetsföreträdare intervjuades:

- Regionkontoret
    - Regional utvecklingsdirektör
    - Verksamhetschef hållbarhet
    - Avdelningschef ekonomi
    - Miljöstrateger
- Hallands sjukhus
    - Förvaltningschef
    - Miljösamordnare
- ADH
    - Förvaltningschef
    - Verksamhetschef miljö
    - Miljösamordnare

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Definition av hållbarhetsarbetet

Revisionsfråga 1: Finns en tydlig definition vad regionens hållbarhetsarbete ur det miljömässiga perspektivet ska fokusera på utifrån fullmäktiges intentioner?

Iakttagelser

Regionövergripande

Region Hallands definition av hållbarhet ur det miljömässiga perspektivet fastställs bland annat i följande styrdokument:

- Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028[1]
- Handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete 2023-2026[2]
- Mål och budget 2025-2028 med ekonomisk plan 2025-2029[3]
- Mål och budget 2026 med ekonomisk plan 2027-2030[4]
- Verksamhetsplan 2025[5]
- Verksamhetsplan Ambulans diagnostik och hälsa år 2025[6]
- Verksamhetsplan Hallands sjukhus år 2025[7]

Dokumentet *Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028* är en av regionens långsiktiga strategier som uppges stödja inriktningen i fokusområden och mål. I strategin beskrivs övergripande strategier och principer för genomförandet av en hållbar tillväxt i Halland för alla som bor och verkar i regionen där Region Halland utgör en aktör. I dokumentet har strategiska områden definierats med tillhörande delmål och indikatorer där utgångspunkten uppges vara den globala överenskommelsen, Agenda 2030:s mål och avsikter. Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är vägledande för inriktningen på områden och prioriteringar i Hallands strategi för hållbar tillväxt. Det framgår inte av dokumentet vem som har beslutat om strategin.

[1] Fastställd av RF 2021-10-27.
[2] Fastställd av regiondirektören.
[3] Fastställd av RF 2024-06-19.
[4] Fastställd av RF 2025-06-18.
[5] Fastställd av RS 2024-12-12.
[6] Fastställd av driftsnämnden 2024-11-22
[7] Fastställd av driftsnämnden 2024-12-18

I mål- och budget för 2025-2026 framgår att de av fullmäktige prioriterade fokusområdena bland annat utgår från de långsiktiga strategierna där strategin för hållbar tillväxt utgör en. Totalt har fyra fokusområden med tillhörande mål definierats för året:

- En organisation med utvecklings- och motståndskraft
- En hållbar och växande region
- En tillgänglig och högkvalitativ hälso- och sjukvård
- En digital kraftsamling för framtidens välfärd

Mål- och budgetdokumentet hänvisar inom ett av fokusområdena till handlingsplanen (e*n organisation med utvecklings- och motståndskraft*) för regionens interna klimat- och miljöarbete. Här framgår att regionen ligger mycket lågt i öppna jämförelser och att det krävs ett mer systematiskt och informationsdrivet klimat- och miljöarbete. Det framgår bland annat att regionen behöver ha ett ökat fokus på indirekta utsläpp av inköpta varor och tjänster inom områdena fastigheter samt materialförbrukning och avfall. Det lyfts behov av ökade insatser för en hållbar plastanvändning, minskad användning av förbrukningsmaterial och övergång till flergångsmaterial där det går samt att styrning behövs av inköpen mot ställda miljökrav samt minska överanvändning och svinn. Det pågår även att ha resurseffektiva och fossilfria resor och transporter samt hållbara byggnationer och renoveringar. Ett av målen för år 2025 är *En organisation som minskar sin klimat- och miljöpåverkan*.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av verksamhetsplanen för Regionstyrelsen. Där framgår Regionstyrelsens mål ska främst bidra till de fokusområden som beslutats i mål och budget antaget av regionfullmäktige. Regionstyrelsens uppdrag med att leda och samordna Region Halland tar sig uttryck i verksamhetsplanen utifrån det regionala uppdraget att dels hålla ihop, dels utföra prioriterad regional utveckling utifrån ambitionerna i Mål och budget 2025. För verksamhetsår 2025 har Regionstyrelsens tagit fram 12 mål för att säkerställa utveckling för Regionkontoret och Region Halland som helhet där ett av målen fokuserar specifikt på regionens miljöarbete:

”Regionstyrelsen ska aktivt arbeta för att förbättra resultat i Region Hallands interna klimat- och miljöarbete”

I verksamhetsplanen beskrivs att regionstyrelsen ska arbeta aktivt för att förbättra resultatet i Region Hallands interna klimat- och miljöarbete. Detta genom att omsätta de målbilder och ambitioner som fastställts i Handlingsplan för *Region Hallands interna klimat- och miljöarbete 2023-2026*. Detta arbete ska enligt verksamhetsplanen integreras i ledning och styrning på samtliga nivåer i regionen för att minska dess klimat- och miljöpåverkan. I verksamhetsplanen framgår att utvecklingsarbetet ska fortsätta för en mer hållbar materialförbrukning, en samlad avfallshantering och främja cirkulära materialflöden då Region Hallands största klimat- och miljöpåverkan härrör från inköp av varor och tjänster. Andra prioriterade områden att arbeta med som lyfts är utveckling av digitalisering och

datadrivet miljöarbete, inköp och upphandling samt kommunikation då dessa uppges utgöra viktiga verktyg för samtliga av regionens områden inom miljöarbetet. I verksamhetsplanen nämns även att regionstyrelsen ska samordna arbete med installation av destruktionsanläggningar för medicinsk användning av lustgas på Varbergs sjukhus samt Halmstads sjukhus, då Region Halland har beviljats klimatinvesteringsstöd för detta.

Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare inom regionstyrelsen framhålls att det finns en tydlig styrning av hållbarhetsarbetet ur ett miljömässigt perspektiv där långsiktiga strategier, mål- och tilldelningsbeslut samt en handlingsplan tydliggör inriktningen. Det framkommer att det från och med innevarande år finns ett separat mål i mål- och budget kopplat till miljömässig hållbarhet vilket enligt intervjuade upplevs ha bidragit till ökad tydlighet. Det framkommer även att tidigare strategier inte fullt ut integrerats i den ordinarie styrningen och att utmaningen främst legat i att få ut styrningen i verksamheterna.

I verksamhetsplanen för Driftsnämnden Hallands sjukhus framgår att Hallands sjukhus fokuserar på att minska sin klimat- och miljöpåverkan där viktiga åtgärder inkluderar att genomföra mer distansvård, minska vårdskador samt göra kloka kliniska val för att undvika onödig eller oönskad vård. Det framgår även att arbetet fortsätter med att se över användandet av förbrukningsmaterial samt hanteringen av avfall och kemikalier. Verksamhetsföreträdare för Hallands sjukhus beskriver att regionens mål kopplat till miljömässig hållbarhet upplevs vara tydligt och att de uttrycks i det regionövergripande mål- och budgetdokumentet för året. Nämnden har utifrån det övergripande målet formulerat nämndmål som helt eller delvis kopplar till regionmålet *En organisation som minskar sin klimat- och miljöpåverkan* för 2025. Exempel på nämndmål som lyfts av verksamhetsföreträdare är:

- Manuella och repetitiva arbetsuppgifter ska standardiseras, förenklas och automatiseras för att främja arbetsmiljö, resursanvändning och kvalitet.

- Patientsäkerhetsstärkande åtgärder ska identifieras och införas för att minska vanliga och farliga risker, inte minst för multisjuka med stora omvårdnadsbehov.

- Sjukhusets klimat- och miljöpåverkan ska vara så liten som möjligt. Viktiga åtgärder är mer distansvård, färre vårdskador och kloka kliniska val för att undvika onödig eller oönskad vård. Arbetet med förbrukningsmaterial, avfall och kemikalier ska fortgå.

I verksamhetsplanen för Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa framgår att verksamheterna ska minska sin klimat- och miljöpåverkan och att det ska ske ett systematiskt med klimat- och miljöfrågor där miljöaspekter ska integreras tidigt i alla processer. Enligt verksamhetsplanen innefattar att miljöperspektivet ska omfattas i beslutsfattande och att indikatorer tas fram för att mäta verksamheternas framgång i arbetet med miljö- och klimatfrågor. Det nämns att organisationen ska

arbeta med att minska klimatpåverkan från kemikalier, material och avfall genom hållbar plastanvändning, ett minskat svinn samt övergå till flergångsmaterial där det är möjligt. Vidare framgår att inköp ska styras mot miljökrav, och resor samt transporter ska vara resurseffektiva och så fossilfria som möjligt. Verksamhetsföreträdare för ADH påtalar vid intervjuer att det finns en övergripande styrning inom området genom skrivningar i mål och budget, en regional hållbarhetsstrategi samt en handlingsplan för miljö- och klimatarbete men att en konkret färdplan saknas och att resurserna är begränsade. Förvaltningen lyfter att de i stor utsträckning får definiera vad deras miljöarbete ska fokusera på men att den största delen för att minska miljöpåverkan är fortsatt arbete med effektivisering av grunduppdraget, exempelvis genom minskade transporter och färre onödiga besök.

Handlingsplanen för Region Hallands interna klimat och miljöarbete 2023-2026 konkretiserar regionens egna klimat- och miljöarbete och syftar till att utgöra en ram för fokuserat utvecklingsarbete inom det interna klimat- och miljöområdet för regionen. Handlingsplanen omfattar prioriterade områden med tillhörande inriktningsformuleringar för nulägesanalys, målbilder, ambitioner och indikatorer.

Av handlingsplanen framgår fem prioriterade områden som uppges ha tagits fram i dialog med regionstyrelsen, regionledningsgruppen samt i arbetsgrupper med medarbetare för respektive sakområde: För varje område presenteras en inriktningsformulering med nulägesanalys, målbild, ambitioner och indikatorer. De fem prioriterade områden för planperioden 2023–2026 är:

- Fastigheter: energi, vatten utomhusmiljöer och hållbar byggnation
- Resor och transporter
- Livsmedel
- Läkemedel och giftfri miljö
- Materialförbrukning och avfall

Av handlingsplanen framgår att denna fastställs av regiondirektör som sedan informerar regionstyrelsen om planen och dess innehåll. Handlingsplanen hänvisar till den Regionala utvecklingsstrategin men inte till strategin för hållbar tillväxt. Vid genomförda intervjuer lyfts att det finns oklarheter kring huruvida handlingsplanen även omfattar nämndernas arbete då handlingsplanen inte uppges ha dialogiserats med nämnderna. Det lyfts även att dokumentet omnämns i det övergripande mål- och budgetdokumentet men att dess styrfunktion upplevs otydlig för nämnderna.

Bedömning

Finns en tydlig definition vad regionens hållbarhetsarbete ur det miljömässiga perspektivet ska fokusera på utifrån fullmäktiges intentioner?

Ja. (samtliga revisionsobjekt)

Vi bedömer att det finns en tydlig definition av vad regionens hållbarhetsarbete ut det miljömässiga perspektivet ska fokusera på utifrån fullmäktiges intentioner. Genomförd granskning visar att det i årsplanerna för år 2025 respektive år 2026 samt verksamhetsplanerna för regionstyrelsens, driftsnämnden ADH och driftsnämnden Hallands sjukhus hållbarhetsarbete framgår vilka områden som regionen ska fokusera på. Vi bedömer att den interna handlingsplanen ytterligare tydliggör hur regionen skall uppnå fullmäktiges mål rörande det miljömässiga arbetet. Genomförd granskning visar dock på att det finns ett behov av att tydliggöra den interna handlingsplanens roll i styrningen av nämndernas arbete med miljömässig hållbarhet.

Prioriteringar av hållbarhetsarbetet inom det miljömässiga perspektivet

Revisionsfråga 2: Säkerställs att prioriteringar inom det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet grundar sig på en dokumenterad riskanalys?

Iakttagelser

I *Hallands strategi för hållbar tillväxt* framgår strategiska områden vilka ska utgöra en grund för arbetet inom regionen. I dokumentet framgår att de strategiska områdena har tagits fram i dialog med utvecklingsaktörer i Halland samt att de har sin utgångspunkt i bland annat den globala och halländska kontexten, de nationella målsättningarna, och de specifikt halländska förutsättningarna. För varje strategiskt område finns en beskrivning av varför området är strategiskt viktigt och hur det styr mot det övergripande målet.

Av *handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete 2023–2026* framgår fem prioriterade områden vilka utifrån en nulägesanalys har bedömts som strategiskt viktiga. Områdena har utarbetats i dialog mellan regionstyrelsen, regionledningsgruppen samt i arbetsgrupper med medarbetare för respektive sakområde. De fem prioriterade områden för planperioden 2023–2026 är:

- Fastigheter: energi, vatten utomhusmiljöer och hållbar byggnation
- Resor och transporter
- Livsmedel
- Läkemedel och giftfri miljö
- Materialförbrukning och avfall

I handlingsplanen finns för varje prioriterat område en beskrivning med i form av inriktningsformuleringar där det framgår en beskrivning av det prioriterade området samt tydliggörs vad

arbetet fokuserar på utifrån syftet att minska miljö- och klimatpåverkan. Inom respektive inriktningsformulering framgår en nulägesanalys, målbilder, ambitioner och indikatorer.

Av mål- och budgetdokumentet för år 2025 framgår att arbetet med framtagandet av dokumentet inleds med att regionstyrelsens förvaltning överlämnar samlade planeringsförutsättningar vars syfte är att ge de politiska partierna i regionen en gemensam analys som stöd i arbetet med att planera och prioritera i mål och budget för året. Det framgår att dessa samlade planeringsförutsättningar inte är ett styrdokument utan ett tjänstemannadokument som ger en samlad analys av nuläge och förutsättningar utifrån regionens vision och långsiktiga strategier. I planeringsförutsättningarna för år 2025 lyfts ett antal satsningar men även en beskrivning av utmaningar och arbete kopplat till den miljömässiga hållbarheten. I dokumentet finns en beskrivning av det mål som avser regionens miljö- och klimatarbete men det framgår även att arbetet måste fortsätta för att minska klimat- och miljöpåverkan även i ett kärvt ekonomiskt läge där handlingsplanen för internt klimat- och miljöarbete lyfts. Det lyfts även att regionen bör fokusera på att minska klimatpåverkan från materialförbrukning och avfall, att arbetet med resurseffektiva och fossilfria resor och transporter fortsätter, att byggprojekt integrerar hållbara material och klimatsmarta konstruktioner med mera.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av regionstyrelsens riskanalys för år 2025. Av riskanalysen framgår att riskerna aggregeras inom förvaltningen och hanteras sedan av regionstyrelsens arbetsutskott. Vidare framgår att arbetet med riskanalys och internkontrollplan är en av delarna i regionkontorets planeringsprocess vilket inleds med en nulägesanalys som exempelvis utgår från omvärldsanalys såsom regelverk, medborgares förväntningar, demografi, miljö och klimat med mera samt interna identifierade risker.

Verksamhetsföreträdare inom regionkontoret framhåller vid intervjuer att prioriteringar inom miljöområdet har bestämts i samverkan med miljöstrategerna men att en formell eller dokumenterad riskanalys saknas. Bedömningen har skett genom diskussioner om vilka delar som bör prioriteras men att fokus har varit på att driva arbetet framåt. Verksamhetsföreträdare lyfter att *handlingsplanen för regionens interna klimat- och miljöarbete* tillsammans med regionens *miljöredovisning år 2024* används för att identifiera områden som bör prioriteras framåt. Vid intervjun lyfts exempel på prioriterade områden som är destruktionsanläggningar, minskade utsläpp från transporter, främjande av användning av mer miljövänliga läkemedel samt avfallshantering. Avfallshanteringen lyfts som ett relativt nytt fokusområde varför verksamheten inte har arbetat systematiskt med detta område innan men att en avfallskoordinator har anställts och att samarbetet med avfallsbolagen har ökat.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av riskanalysen för Hallands sjukhus för år 2025. En av riskerna är inom miljöområdet och handlar om att minska miljöpåverkande utsläpp från engångsmaterial, medicinska gaser, kemikalier, läkemedel, transporter och avfall för att direkt och indirekt bidra till hälsa och förebygga sjukdomar.

Vid intervju med verksamhetsföreträdare för Hallands sjukhus framgår att förstalinjecheferna årligen genomför egenkontroller där miljöområdet ingår. Resultaten från dessa kontroller används som underlag i en verksamhetsanalys, vilken i sin tur utmynnar i en riskvärderingsanalys. Denna riskanalys omfattar miljöområdet och används bland annat som grund för nämndens internkontrollplan och arbetsutskottets rekommendationer om kontrollmoment för kommande verksamhetsår. År 2022 omfattade internkontrollplanen följsamhet av källsorteringsrutiner som ledde till att nämnden genomförde passande förbättringsåtgärder. Vid intervjun lyfts att Hallands sjukhus, och inom ramen för att ledningssystemet är ISO-certifierat inom miljö, finns en miljöaspektlista där det årligen värderas olika miljöområden utifrån kvantitet och miljöpåverkan. Vidare nämns att de fokuserar på att sätta målen i ett verksamhetsnära sammanhang, exempelvis genom att identifiera insatser som kan ge störst positiv miljömässig effekt inom de områden där de har direkt rådighet. Ett konkret exempel som lyfts är användningen av engångsartiklar vid operation, där nya EU-regler kring resterilisering har påverkat möjligheten att minska användningen. Det framkommer även att det finns ett arbete med att identifiera insatser som kan ge resurseffektivitet, exempelvis genom att sätta in rätt åtgärder vid rätt tidpunkt för att undvika onödiga vårdbesök.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av riskanalysen för ADH för år 2025. I riskanalysen finns ett riskområde – verksamhetsmiljö/miljö – som omfattar fyra risker kopplat till miljöområdet men inget av dem lyfts in i interkontrollplanen för år 2025. Av riskanalysen framgår beskrivning av sannolikhet och konsekvens. En av riskerna avser avsaknad kompetens inom miljöområdet vilken bedöms hög men det framgår att risken följs upp av ledningsgruppen för ADH. En annan risk avser bristande hantering av matavfall vilken uppges följas upp i det regionala miljönätverket. Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare inom ADH framkommer att förvaltningen genomför riskanalyser och att dessa dokumenteras i Stratsys som en del av internkontrollarbetet.

Det lyfts även att förvaltningen arbetar med en särskild lista, Miljöaspekter ADH, vilken beskriver hur ADH arbetar med identifiering och bedömning av indirekta och direkta miljöaspekter. Listan utgör enligt verksamhetsföreträdare en övergripande riskanalys och ger spårbarhet i arbetet med att prioritera områden inom miljöområdet. Enligt dokumentet (fastställt av förvaltningschef 2024-05-07) ansvarar förvaltningschefen för att betydande miljöaspekter hanteras. Bedömning av miljöaspekter uppges ske enligt två kriterier: miljöpåverkan vid normal och onormal händelse samt årsförbrukning/omfattning av ändliga/knappa resurser. Den totala miljöpåverkan i listan (skadlighet för miljön) bedöms genom multiplicering av de två bedömda kriterierna. Detta sker från mätningar och underlag från externa källor. Utifrån listan utarbetas sedan en verksamhetsplan med aktiviteter som styr mot fastställda mål och givna uppdrag. I listan framgår att totalt sju aktiviteter kopplat till Agenda 2030 samt de nationella miljömålen varav tre bedöms ha betydande aspekt där åtgärder krävs. I listan framgår även en bedömning av förvaltningens möjligheter att påverka risken på en tregradigskala (1-3) där samtliga risker bedöms till möjlighet att påverka (2). De tre riskerna är kopplade till förbrukning/användning av varor/produkter,

förbrukning/användning av fjärrvärme, vatten och el samt transporter inom vilka arbete pågår enligt listan. I listan finns även två risker bedömda som större samt två som mindre.

I samband med sakgranskningen framkommer att även Hallands sjukhus arbetar med miljöaspektslistor som är utformade på liknande sätt om ADH:s. Miljösamordnare uppges ha en dialog inför en årlig översyn av listan.

Bedömning

Säkerställs att prioriteringar inom det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet grundar sig på en dokumenterad riskanalys?

RS:

Delvis.

Vi bedömer att regionstyrelsen delvis har säkerställt att arbetet med prioriteringar inom miljömässiga perspektivet grundar sig på en dokumenterad riskanalys. Av den interna handlingsplanen framgår en nulägesanalys som beskriver utgångspunkterna för arbetet under handlingsplanens aktualitetstid. Vi kan även konstatera att det i anvisningarna framgår ett antal utmaningar och satsningar kopplat till det miljömässiga perspektivet. Arbetet med riskanalyser kopplat till miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet kan dock stärkas genom en tydligare riskanalys som med fördel kan dokumenteras.

ADH och HS:

Ja.

Vi bedömer att driftsnämnden ADH och driftsnämnden Hallands sjukhus till stor del har säkerställt att prioriteringar inom det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet grundar sig på en dokumenterad riskanalys. Genomförd granskning visar att nämnderna arbetar med riskanalyser med tydlig bäring på det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet som resulterat i prioriteringar inom arbetet.

Vi bedömer att det är viktigt att säkerställa att genomförda riskanalyser med efterföljande prioriteringar dokumenteras på ett tydligt sätt för att kunna säkerställa en spårbarhet till arbetet. Det är även väsentligt att riskanalyserna på ett tydligt sätt har bäring på de mål som regionfullmäktige har fastställt inom området och att de fokuserar på de områden som regionen själva kan råda inom. Vi ser även det som väsentligt att regionstyrelsen ser över möjligheterna att ta del av nämndernas riskanalyser inom ramen för uppsiktsplikten. Vi bedömer att insamlingen av riskanalyserna kan bidra till att stärka den

regionövergripande bilden av risker men även identifiera behov av att stärka samverkan kopplat till klimat- och miljöarbetet. En ökad samverkan bedömer vi kan bidra till förflyttningar i en positiv riktning.

Styrning

Revisionsfråga 3: Finns en integrerad styrning utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbete 2023-2026?

Iakttagelser

I handlingsplanen för det interna miljö och klimatarbetet framgår att handlingsplanen pekar ut målbilder, ambitioner och indikatorer som integreras i ordinarie ledning och styrning genom planerings- och uppföljningsprocessen vilket i sin tur skapar förutsättningar för prioritering av insatserna.

Vi har tagit del av mål- och budgetdokumentet för år 2025 där ett mål formulerats som ”*En organisation som minskar sin klimat- och miljöpåverkan*”. I beskrivningen av målet framgår att regionen behöver arbeta aktivt med att omsätta de målbilder och ambitioner som fastställts i handlingsplanen för miljö- och klimatarbete då regionen ligger lägre än andra regioner i öppnat jämförelser kring miljöområdet. Det framgår att de indirekta utsläppen av inköpta varor och tjänster behöver ett ökat fokus framför allt gällande de prioriterade områdena fastigheter samt materialförbrukning och avfall. Vidare framgår att regionen för att minska klimatpåverkan från materialförbrukning och avfall bland annat behöver ökade insatser för en hållbar plastanvändning, minskad användning av förbrukningsmaterial och övergång till flergångsmaterial där det går. Inköp behöver styras mot ställda miljökrav samt minska överanvändning och svinn. Målet i budgetdokumentet tilldelas Regionstyrelsen och driftnämnderna.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av regionstyrelsens, driftnämnden ADH respektive driftnämnden Hallands sjukhus verksamhetsplaner för år 2025. Av regionstyrelsens verksamhetsplan framgår att styrelsen utifrån fullmäktiges mål kring organisationens miljö- och klimatpåverkan har formulerat ett eget mål - *Regionstyrelsen ska aktivt arbeta för förbättrade resultat i Region Hallands interna klimat- och miljöarbete*. Av verksamhetsplanen framgår att styrelsens arbete utgår från den övergripande handlingsplanen samt att arbetet ska integreras i den ordinarie styr- och ledningsprocessen i verksamheterna. I beskrivningen av regionstyrelsens mål framgår att en fortsatt utveckling ska ske för en mer hållbar materialförbrukning, en samlad avfallshantering och främja cirkulära materialflöden då största klimat och miljöpåverkan bedöms härröra från inköp av varor och tjänster. Prioritering kommer att ske av utveckling av digitalisering och datadrivet miljöarbete, inköp och upphandling samt kommunikation då det bedöms viktigt för miljöarbetet inom regionen. Vidare framgår att regionstyrelsen ska samordna arbete med installation av destruktionsanläggningar för medicinsk användning av lustgas

på Varbergs sjukhus samt Halmstads sjukhus, då Region Halland har beviljats klimatinvesteringsstöd för detta.

Det framgår inte i regionstyrelsens verksamhetsplan hur bedömning av måluppfyllelse skall ske kopplat till målet. Det framgår inte heller några mätetal eller indikatorer kopplat till regionstyrelsens arbete med förbättrade resultat i regionens interna miljö- och klimatarbete. Verksamhetsföreträdare inom regionstyrelsen lyfter vid intervjuerna att arbetet utgår från handlingsplanen samt att en organisation har inrättats där ansvaret för samordning av arbetet ligger hos miljöstrateger på regionkontoret.

I verksamhetsplanen för Hallands sjukhus framgår hur nämnden har brutit ner regionens mål kring minskad klimat- och miljöpåverkan och att åtgärder pågår avseende ökad distansvård, färre vårdskador och kloka kliniska val för att undvika onödig eller oönskad vård samt fortsatt arbete med förbrukningsmaterial, avfall och kemikalier. Vidare framgår att ledningssystemet för Hallands sjukhus är ISO-certifierat inom miljö (14001:2015) vilket årligen följs upp. I verksamhetsplanen omnämns inte den interna handlingsplanen för klimat- och miljöarbete.

Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare för Hallands sjukhus framgår att arbetet kring miljö och klimat generellt fungerar lika integrerat som annan styrning men att balans krävs mellan detaljstyrning och frihetsgrad att ta sig mot ett utstakat mål. Det framgår att det i verksamhetsplanen har identifierats förflyttningsmöjligheter och relevanta indikatorer, exempelvis mål om att använda 100 procent miljöbränsle i verksamhetsbilar samt att minst 50 procent av riskavfallskärl ska bestå av förnybart material. Vi noterar dock att indikatorerna inte återfinns i verksamhetsplanen för år 2025. I sakgranskningen framkommer att det till verksamhetsplanen finns en bilaga med listade indikatorer som följs upp genom Stratsys inom ramen för den ordinarie verksamhetsuppföljningen.

I verksamhetsplanen för ADH återfinns ett mål kopplat till det övergripande målet att minska klimat- och miljöpåverkan i organisationens verksamhet. Av verksamhetsplanen framgår att verksamheten ska integrera miljöaspekter tidigt i alla processer och att arbeta systematiskt med klimat- och miljöfrågor vilket bland annat innebär att bedöma och fatta beslut ur ett miljöperspektiv samt att hitta indikatorer för att mäta framgång. Det framgår att organisationen bland annat ska minska klimatpåverkan från kemikalier, material och avfall genom hållbar plastanvändning samt minska svinn och övergå till flergångsmaterial när det är möjligt. Verksamhetens resurser och transporter ska vara resurseffektiva och så fossilfria som möjligt, med användning av miljövänligare bränsle och effektiv planering. I verksamhetsplanen framgår tre indikatorer för att mäta klimat- och miljöpåverkan; minskat användande av utvalda engångsartiklar, andel kartlagda kemikalier på utfasningslista samt andel tankat HVO. I verksamhetsplanen omnämns inte den interna handlingsplanen för klimat- och miljöarbete.

Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare lyfts att förvaltning under år 2025 har fått ett tillskott i budgeten för att kunna tanka ambulanser med förnybar diesel (HVO) men att det finns utmaningar

kopplat till detta eftersom samtliga av fordonen inte har kunnat köras på detta. Det lyfts även att det finns ett behov av att stärka samordningen i frågorna kopplat till miljö- och klimatarbetet utifrån den interna handlingsplanen och övergripande målet i syfte att få en annan förankring och styrning av arbetet. Det lyfts en avsaknad av forum, exempelvis nätverk kopplat till miljöarbetet, för att kunna få en större draghjälp i processen med miljö- och klimatarbetet. Företrädare för Hallands sjukhus lyfter även de ovan.

Bedömning

Finns en integrerad styrning utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbete 2023-2026?

RS:

Ja.

Vi bedömer att regionstyrelsen i hög grad har säkerställt en integrerad styrning utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljö. Genomförd granskning visar att regionstyrelsen i sin verksamhetsplan för år 2025 har en koppling till den interna handlingsplanen och att verksamhetsplanen på ett tydligt sätt omfattar mål för hållbarhetsarbetet ur det miljömässiga perspektivet. Det framgår även att arbetet ska inkluderas i den ordinarie mål- och uppföljningsprocessen.

ADH och HS:

Delvis.

Vi bedömer att driftsnämnden ADH och driftsnämnden Hallands sjukhus delvis har säkerställt en integrerad styrning. Genomförd granskning visar att driftsnämnderna på ett tydligt sätt har säkerställt att hållbarhetsarbetet ur det miljömässiga perspektivet framgår av verksamhetsplanerna och därmed inkluderas i den ordinarie mål- och uppföljningsprocessen. Vi kan dock konstatera att driftsnämndernas verksamhetsplaner inte omfattar arbetet som beskrivs i den interna handlingsplanen för klimat- och miljöarbetet på ett tydligt sätt men att verksamhetsplanernas inriktning har bäring på prioriteringarna i den interna handlingsplanen. Det framgår även inom ramen för granskningen att det finns ett behov av att tydligare samordna och integrera arbetet med den interna handlingsplanen i driftsnämndernas miljö- och klimatarbete då det i dagsläget upplevs oklart i vilken omfattning denna ska vara styrande för deras arbete.

Åtgärder vid bristande måluppfyllelse

Revisionsfråga 4: Vidtas åtgärder vid bristande måluppfyllelse kopplat till det miljömässiga perspektivet?

Iakttagelser

I handlingsplanen framgår hur regionen ska arbeta med klimat- och miljöarbetet med fem prioriterade områden för planperioden 2023-2026. För varje prioriterat område framgår målbilder, ambitioner och indikatorer. Uppföljningen sker inom ramen för den ordinarie uppföljningsprocessen genom den matris som finns i handlingsplanen. Handlingsplanen omfattar även en beskrivning av verktyg i syfte att nå planens samlade målbild. I uppföljningsrapport 2 för Region Halland framgår att mätning av indikatorer i handlingsplanen sker på årsbasis varför ingen uppföljning för år 2025 genomförts vid genomförandet av granskningen. I sakavstämningen påtalas att indikatorerna i handlingsplanen följs upp inom den ordinarie processen men även löpande på tjänstemannanivå.

I årsredovisningen för år 2024 framgår en beskrivning av arbetet som gjorts under året kopplat till klimat- och miljö. Det framgår att arbetet behöver systematiskt integreras och beaktas inom ordinarie processer för att skapa bättre förutsättningar att bedriva hållbara verksamheter. I målredovisningen kopplat till målet ”*Bidra till en minskad klimatpåverkan*” där årets insatser beskrivs men inga åtgärder för fortsatt arbete sker i anslutning till målet som bedöms delvis uppfyllt.

Till årsredovisningen finns även miljöredovisning för år 2024 som bilaga. Redovisningen omfattar en beskrivning av året samt en redovisning av nyckeltalsjämförelser men det framgår inte tydliga åtgärder kopplat till framtida arbete. Det går dock att utläsa i redovisningen vilka områden som beskrivs viktiga för att nå regionens ambitioner, exempelvis nämns att arbete pågår med destruktionsanläggningar, äldre verksamhetsbilar byts ut till elbilar, främjande av distanskontakter i vården, ökad tankning av miljöbränsle, fortsatt arbete med digitalisering, informations- och utbildningsinsatser, byte av kemikalier, minskat matsvinn med mera.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av en presentation av uppföljningsrapporten per augusti 2025 i vilken en uppföljning av handlingsplan för klimat- och miljöarbete görs. Uppföljningen utgår från de fem målområden som framgår av planen. Uppföljningen omfattar inga särskilda åtgärder utan beskriver mer pågående arbete inom respektive målområde. Kopplat till uppföljningen av handlingsplanen framgår att det förutom en PowerBI-lösning för uppföljningen av verksamhets- och poolbilar även har implementerats ett nytt energiuppföljningssystem. Ett flertal insatser kopplat till kommunikation redovisas och ett utkast till grundutbildning för miljö har tagits fram. Det framgår även att mallar för kravställande vid upphandling av transporter är under framtagande samt att uppföljningen av avtal pågår.

I delårsrapporten per augusti år 2025 framgår en redovisning avseende det övergripande målet för en minskad klimat- och miljöpåverkan där pågående arbete beskrivs. Det framgår exempelvis att åtgärder har vidtagits kopplat till följsamheten till att tanka E85 respektive HVO100 i verksamhets- och poolbilar där uppföljningen utvecklats till att ske per fordon. Av redovisningen framgår ett flertal aktiviteter och exempel som bidrar till att stärka måluppfyllelsen inom regionen. Vi noterar att det har skett en upphandling av destruktionsanläggningar för Varbergs samt Halmstads sjukhus men att på grund av långa leveranstider är tidplanen för installation förskjuten. Vidare framgår att det pågår arbete med att implementera en ny avfallsrutin, att arbetet med att minska matsvinnet fortskrider samt flera andra delar i syfte att minska organisationens miljöpåverkan.

Vi har även tagit del av uppföljningsrapport 2 för Hallands sjukhus. I uppföljningen av målet kring minskad klimat- och miljöpåverkan framgår vilket arbete som pågår inom driftsnämndens verksamhet. Det finns även en åtgärdsplan men denna är fokuserad på en ekonomi i balans. Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare vid Hallands sjukhus lyfts att de har god förmåga att identifiera gap kopplat till måluppfyllelse. Detta genom arbetssätt för att identifiera förbättringsområden inom miljöarbetet, bland annat genom systematisk omvärldsbevakning av lagstiftning (via Notisum), interna riskanalyser och miljösamordnarfunktionens kompetens och nätverk. Förbättringsaktiviteter initieras löpande utifrån dessa underlag samt genom intern- och externrevision, egenkontroller och medarbetarförslag.

I uppföljningsrapport 2 för ADH framgår en uppföljning av målet kring minskad klimatpåverkan. Det framgår att en förvaltningsspecifik handlingsplan är under upprättande men att det krävs konkreta åtgärder för att nå målet i praktiken. Vid intervju med verksamhetsföreträdare för ADH framkommer att de inte känner till några åtgärder som vidtas vid bristande måluppfyllelse kopplat till det miljömässiga perspektivet utöver ordinarie uppföljningsprocess, se fråga 6.

Verksamhetsföreträdare inom ADH lyfter att en utmaning som identifierats är att regionens miljökrav inte beaktas vid genomförandet av direktupphandlingar i samma utsträckning som vid formella upphandlingar. Detta hänförs till att det inte finns samma kravställan i dessa. Bristen planeras att lyftas i nästa års verksamhetsplan för ADH.

Vid intervjuer med representanter inom regionkontoret lyfts att uppföljning sker inom flera miljöområden som exempelvis avfallshantering, omställning av fordonsflottan, val av material samt IT- och digitalisering vilket leder till åtgärder inom området. Ett exempel kopplat till avfallshantering är att miljöstrateger arbetar med både leverantörer och interna avdelningar för att få till uppföljningen och möjliggöra en mer detaljerad uppföljning. Det lyfts att införandet av digitala verktyg även används i verksamheterna bland annat för att förbättra uppföljningen kopplat till avfall men även kopplat till tankning av regionens bilar och el- och värmeförbrukning. Arbetet beskrivs som pågående med vissa delar kvar att utveckla.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av uppföljningen som lämnats till ledningsgrupp vård, regional utvecklings ledningsgrupp samt regionledningsgruppen. Uppföljningarna avser augusti respektive oktober. I uppföljningarna framgår verktyg som används i syfte att nå målen i den interna handlingsplanen för klimat- och miljö. Där framgår exempelvis att en Power BI-rapport tagits fram för uppföljning av verksamhetsbilar och poolbilar, att ett nytt energiuppföljningssystem har implementerats samt att upphandling av ett nytt e-handelssystem har inletts. Det framgår även att det behöver finnas mallar för kravställan av transport i upphandlingar samt att det behöver utbildning och aktiviteter inom kommunikation bland annat kopplat till avfall, resor och transporter.

Bedömning

Vidtas åtgärder vid bristande måluppfyllelse kopplat till det miljömässiga perspektivet?

Delvis. (samtliga revisionsobjekt)

Vi bedömer att regionstyrelsen, driftsnämnden ADH respektive driftsnämnden Hallands sjukhus delvis har säkerställt att det vidtas åtgärder vid bristande måluppfyllelse kopplat till det miljömässiga perspektivet. Det framgår på ett tydligt sätt av uppföljningen vilket arbete som pågår för att stärka det interna klimat- och miljöarbetet men vi har inom ramen för genomförd granskning inte kunnat styrka vilka tydliga åtgärder som vidtagits kopplat till bristande måluppfyllelse. Vi kan dock konstatera att det pågår ett arbete på flera sätt inom regionen med att förbättra resultaten vilket vi ser som positivt. Arbetet som bedrivs bedömer vi är i linje med ambitionerna som framgår i de styrande dokumenten där ambitionen tydliggörs. Vi ser det som väsentligt att det pågående arbetet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen och att det kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt. Vidare gör vi bedömningen att det är väsentligt att regionen säkerställer att miljökrav även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen.

Organisation och ansvarsfördelning

Revisionsfråga 5: Finns en ändamålsenlig organisation för hållbarhetsarbetet med ett tydliggjort ansvar och avsatta resurser?

Iakttagelser

Handlingsplanen för det interna klimatarbetet omfattar en matris kopplat till ambitionerna i handlingsplanen där det framgår vilka förvaltningar som berörs av respektive aktivitet samt vem som ansvarar för uppföljningen av arbetet. Vid intervjuer påtalas att handlingsplanen inte har dialogiserats med driftsnämnderna och att handlingsplanens styrfunktion upplevs otydlig enligt verksamhetsföreträdare då den inte hanterats i linjeorganisationen.

I mål- och budgetdokumentet för år 2025 framgår att målet avseende *en organisation som minskar sin klimat- och miljöpåverkan* tilldelas regionstyrelsen och samtliga driftsnämnder. Vi kan i regionstyrelsens, driftsnämndens Hallands sjukhus och driftsnämnden ADH utläsa att samtliga tre har brutit ner målet och tagit fram aktiviteter kopplat till detta.

Regionstyrelsen beskriver i sin verksamhetsplan att de aktivt ska arbeta med att omsätta målbilder och ambitionerna som framgår av handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete år 2023-2026. Det framgår att arbetet ska integreras i styrning och ledning på alla nivåer för att minska organisationens miljö- och klimatpåverkan. Vidare framgår att regionstyrelsen ska samordna arbete med installation av destruktionsanläggningar för medicinsk användning av lustgas på Varbergs sjukhus och Halmstads sjukhus samt att Region Halland har beviljats klimatinvesteringsstöd för arbetet. Klimatinvesteringsstödet har beviljats av Naturvårdsverket och betalas ut till regionen om åtgärden är slutförd senast den 30 april 2026. Stöd beviljas med 50 % av kostnaderna för åtgärden per sjukhus med högst 1,6 mnkr. Vid intervju med verksamhetsföreträdare från regionkontoret lyfts att arbetet med miljö- och klimat ingår i den ordinarie linjestyrningen där arbetet ska följa handlingsplanen och samordnas av utsedda personer inom organisationen där miljöstrategerna lyfts särskilt.

Inom regionkontoret finns ett verksamhetsområde för regional utveckling som leds av en regional utvecklingsdirektör. Ansvarig nämnd är regionstyrelsen. Inom regional utveckling finns en avdelning som arbetar med hållbarhetsfrågor där bland annat miljöstrategerna finns. Verksamhetsföreträdare för regionkontoret framhåller att en stor del av det operativa hållbarhetsarbetet sker huvudsakligen inom linjeorganisationerna varför organisationen varierar beroende på del av verksamheten men att det arbetet även i hög grad ingår som en del av många olika anställdas tjänster, exempel finns medarbetare inom avdelningen regionfastigheter som arbetar med hållbar byggnation. Vidare beskrivs att inom regionen finns det samverkansforum, såsom nätverk för miljösamordnare från samtliga förvaltningar, vilket sammanhålls av regionkontoret. Ett separat nätverk för interna transporter nämns också, där berörda förvaltningar deltar. Inom regionservice uppges det även ha anställts en avfallskoordinator som ska stötta förvaltningarna/verksamheterna i arbetet med en samlad avfallshantering vilket förväntas bidra till en minskad klimat- och miljöpåverkan.

I verksamhetsplanen för driftsnämnden Hallands sjukhus framgår nämndens mål kopplat till att minska organisationens klimat- och miljöpåverkan. Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare inom Hallands sjukhus framgår att det inom förvaltningen finns en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning inom miljöområdet. Ansvarsfördelningen regleras i rutin 103 – *Ansvar, befogenheter och organisation* i vilken ansvaret är fördelat från sjukhuschef, områdeschef och verksamhetschef till förstalinjechefer. Av rutinen framgår även ansvar som delegerats till stödfunktioner såsom en miljösamordnare och de cirka 75 miljöombud som finns inom förvaltningen. Vidare lyfts att arbetet med det miljömässiga perspektivet utgår från målet kring minskad miljö- och klimatpåverkan där det blir en balansgång kring hur detaljerad styrningen av verksamheterna ska vara samtidigt som att arbetet ska ske inom ordinarie

verksamhet. Av verksamhetsplanen för år 2025 framgår inga särskilda ekonomiska satsningar med bäring på miljömässiga perspektivet.

I verksamhetsplanen för driftsnämnden ADH framgår nämndens arbete utifrån målet kopplat till att minska organisationens klimat- och miljöpåverkan. Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare för ADH framkommer att det inom förvaltningen finns miljösamordnare som stöttar verksamheterna. Vidare lyfts att det finns ett flertal forum inom förvaltningen där det sker samverkan och dialoger om aktuella frågor utifrån nämndens mål.

Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare för driftsnämnderna framgår att det finns forum för dialoger mellan förvaltningarna. Ett exempel är att förvaltningarnas miljösamordnare uppges regelbundet ha möten med miljöstrategerna inom regionkontoret. Ett annat forum är det s.k. regionforum vilket är en ledningsgrupp där alla förvaltningschefer möts och diskuterar aktuella frågor men att miljöfrågor diskuterats sporadiskt. Det framgår att det vid granskningstillfället sker möten mellan miljösamordnarna och miljöstrategerna varannan vecka men att det saknas en tydlighet i mandat och samordning mellan förvaltningarna. Vidare lyfter verksamhetsföreträdarna för driftsnämnderna ett behov av att säkerställa en tydlig stödprocess på en övergripande nivå som kan bidra till en ökad samverkan mellan förvaltningarna då det i dagsläget finns oklarheter kring mandat och påverkansmöjligheter på frågor som spänner över flera förvaltningar. Ett exempel är fastighetsfrågor och hantering av matavfall där rollerna mellan förvaltningarna varit oklara internt trots att det funnits en lagstiftning under flera år. Verksamhetsföreträdare påtalar att otydlighet i ansvar och roller påverkar framdriften på området men att det i flera fall blir att miljösamordnare agerar och att uppföljningsrapporter används för att identifiera och genomförda insatser.

Bedömning

Finns en ändamålsenlig organisation för hållbarhetsarbetet med ett tydliggjort ansvar och avsatta resurser?

Delvis. (samtliga revisionsobjekt)

Vi bedömer att regionstyrelsen delvis har säkerställt att det finns en ändamålsenlig organisation med ett tydliggjort ansvar och avsatta resurser. Genomförd granskning visar att det finns medel avsatta för arbetet med miljö- och klimat samt att det tydligt framgår vilket ansvar som respektive driftsnämnd har utifrån de övergripande målen men även i den interna handlingsplanen. Det finns även en organisation med tydlig koppling till miljö- och klimatarbetet. Det framgår dock i granskningen att det finns ett behov av att tydliggöra mandat och säkerställa att det finns en tydlig ansvarsfördelning kopplat till frågor som spänner över flera förvaltningar, exempelvis fastighetsfrågor. Det framgår även att det finns ett behov av att säkerställa den interna handlingsplanens styrfunktion i driftsnämndernas verksamheter. En

tydliggjord ansvarsfördelning kan enligt vår bedömning stärka arbetet och samverkan ytterligare mellan förvaltningarna vilket vi bedömer kommer att påverka det samlade hållbarhetsarbetet i positiv riktning.

Vi bedömer att driftsnämnderna ADH och Hallands sjukhus delvis har en ändamålsenlig organisation med tydliggjort ansvar och resurser. Det framgår i verksamhetsplanerna vilket arbete som ska bedrivas utifrån de övergripande målen och det finns en uttalad organisation med ansvar för miljö- och klimatfrågorna. Det finns dock ett behov av att ytterligare tydliggöra mandat i verksamheterna kopplat till miljöarbetet och säkerställa att det finns en tillräcklig samverkan mellan verksamheterna och över förvaltningsgränserna.

Mätning, uppföljning och utvärdering

Revisionsfråga 6: Sker en systematisk mätning, uppföljning och utvärdering av hållbarhetsarbetet ut det miljömässiga perspektivet?

Iakttagelser

I handlingsplanen framgår hur nämnderna ska arbeta med klimat- och miljöarbetet med fem prioriterade områden för planperioden 2023-2026. För varje prioriterat område framgår målbilder, ambitioner och indikatorer. Uppföljningen sker inom ramen för den ordinarie uppföljningsprocessen genom den matris som finns i handlingsplanen. Det framgår även att det på nationell nivå sker en årlig uppföljning genom Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) Öppna jämförelser ”Miljöarbetet i landsting och regioner” utifrån sex övergripande nyckeltal:

- Antibiotikarecept per 1000 invånare
- Ekologiska livsmedel
- Energianvändning i lokaler
- Förnybara drivmedel i kollektivtrafiken
- Klimatpåverkan från medicinska gaser
- Avfallsåtervinning

Målsättningen är att förbättra regionens resultat i SKR:s öppna jämförelser Miljöarbete i regionerna.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av resultatet i öppna jämförelser för år 2025 (nyckeltalen avser år 2024). I denna kan vi konstatera att regionen för fyra av dem indikatorer redovisar röda resultat vilket innebär att de är bland de med lägst resultat. För indikatorn avseende antibiotikarecept per 1000 invånare redovisas ett gult resultat (mellanliggande värden).

Vid intervju med representanter från regionkontoret uppges att mätning, uppföljning och utvärdering sker i samband med deras delårsrapporteringar. Inför dessa sammanställs data kopplat till fokusområden i handlingsplanen. Det finns indikatorer i handlingsplanen, men enligt uppgift följs många av dessa på en mer detaljerad nivå än vad som anges i planen i syfte att utreda vad som faktiskt behöver göras. Fortsatt beskriver en representant för regionkontoret att utvecklingen kopplat till att få in information och uppföljning i systemet förbättrats och att föregående år var första gången hen bedömde att tillräcklig information fanns tillgänglig vid sammanställningen av data inför delårsrapporten. Uppföljningen beskrivs som både kvantitativ och kvalitativ. Förvaltningarna lämnar in underlag som sammanställs och rapporteras till ledningen. Det framkommer även att det finns delar där uppföljningen behöver utvecklas, bland annat på grund av tidigare bristande datatillgång likt beskrivet ovan.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av gjorda uppföljningar där klimat- och miljöarbetet på övergripande nivå framgår:

- Årsredovisning år 2024
- Miljöredovisning år 2024
- Delårsrapport per augusti 2025

Utöver dessa har vi även tagit del av uppföljningar som gjorts inom driftsnämnderna samt på tjänstemannanivå.

I årsredovisningen för år 2024 görs en uppföljning av målet ”*bidra till en minskad klimatpåverkan*”. Målet bedömdes delvis uppfyllt för året. Av redovisningen framgår att regionen har arbetat aktivt med stöd till kommunerna i energi- och klimatomställningen och att bidra till en effektivare användning av energi där bland annat projekt som Energismart, EnergiNav, Biogassamverkan Sydväst samt projekt för att öka biogasproduktionen i Öresund-Kattegatt-Skagerrak-området nämns. Under året har även en rapport Energi- och klimatläget i Halland 2024 tagits fram.

Det framgår även i årsredovisningen att det under 2024 har ett arbete pågått för att mer strukturerat följa upp Handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete (2023–2026) tillsammans med regionledningen. Det framgår att det aktivt pågår ett arbete med kvalitetssäkring av statistiken för uppföljningen samt att förberedelser för ett mer datadrivet klimat- och miljöarbete kommer att fortsätta under 2025, där automatisering och digitalisering används för att bättre kunna använda data som underlag för beslut och framtida utvecklingen.

I ett separat kapitel i årsredovisningen finns *miljöredovisning år 2024* i vilken det interna arbete för att minska klimatpåverkan som redovisas närmare. Av redovisningen framgår att regionen har arbetat med ett flertal, insatser, projekt och initiativ för att minska sin klimatpåverkan samt bidra till en hållbar resursanvändning. Exempelvis har regionen arbetat med att förankra sitt klimat- och miljöarbete genom kommunikation och utbildning, med fler än 1100 medarbetare som har genomfört grundläggande

miljöutbildning. Dessutom har det genomförts informationsträffar för miljöombud. Arbete pågår med att stärka hela inköpsprocessen och ställa miljökrav i upphandlingar särskilt inom fordon, bränsle, förpackningar och plast i syfte att minska klimat- och miljöpåverkan. Det har även skett löpande energibesparingsåtgärder men att en ökning i total elanvändning jämfört med året innan noterats vilket delvis uppges bero på förändringar i mätmetoder. Regionen arbetar vidare med att riskbedöma fler kemikalier och byta ut kemikalier med utfasningsämnen och noterar en förbättring i följsamhet till miljö- och arbetsmiljölagstiftningens krav på riskbedömningar för kemikalier. Kopplat till läkemedel fortskrider arbetet för att minska förskrivningen av läkemedel som kan ge negativ miljöpåverkan.

En insats som lyfts är att Region Halland har samarbetat med andra regioner för att utveckla ett gemensamt verktyg för klimatberäkningar och bättre mätmetoder för att förstå och styra klimatpåverkan. Det finns även en möjlighet för en utökad klimatspendanalys genom det aktuella verktyget.

I delårsrapporten per augusti år 2025 framgår att arbetet fortskrider. Det har under året arbetats med framtagande av riktlinjer för hållbar byggnation, implementering av ett nytt energisystem för bättre uppföljning av energiförbrukning, arbete för förändrade resvanor med minskade flygresor som följd, minskat materialförbrukning samt initiativ för förbättrad avfallshantering. Arbetet pågår även med destruktionsanläggningar för Varbergs respektive Hallands sjukhus där upphandlingen slutförts men installationen förskjutits till följd av långa leveranstider.

Vid intervjuer med verksamhetsföreträdare inom regionkontoret framhålls att arbetet med uppföljning och utvärdering sker både genom uppföljning av den interna handlingsplanen och genom specifika mål i respektive verksamhetsplan. Det påtalas att handlingsplanen kräver mer frekvent uppföljning än vad som görs via verksamhetsplanen men att uppföljningen dels sker genom årsredovisningen, dels genom en tätare månadsrapportering till ledningsgrupperna. Syftet med uppföljningen är att säkerställa att organisationen rör sig i rätt riktning och att rätt åtgärder sätts in på förvaltningsnivå.

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av uppföljningen som lämnats till ledningsgrupp vård, regional utvecklings ledningsgrupp samt regionledningsgruppen. Uppföljningarna avser augusti respektive oktober. Av uppföljningen framgår en beskrivning av pågående arbete inom handlingsplanens områden; fastigheter energi och hållbar byggnation, resor och transporter, läkemedel och giftfri miljö, livsmedel samt materialförbrukning och avfallshantering. Uppföljningen tydliggör hur arbetet fortskrider inom området samt vilken utveckling som krävs.

Det framgår under intervju med verksamhetsföreträdare vid Hallands sjukhus att miljöarbetet följs upp systematiskt genom utvalda indikatorer som ingår i verksamhetsplanen. Dessa mäts, följs och utvärderas löpande under året samt formellt i de två delårsrapporterna samt årsredovisningen. Miljöarbetet har de senaste åren integrerats i både mål- och kvalitetsstyrningen med tillhörande uppföljning. I delårsrapporten per augusti framgår en beskrivning av arbetet med en minskad klimat- och

miljöpåverkan. Det framgår att verksamheten arbetat aktivt för att minska resor och miljöpåverkan genom att öka användningen av distanskontakter och utveckla arbetssätt samt att målgruppsanpassad och detaljerad information har tagits fram kopplat till vilket bränsle verksamhetsbilar ska tankas med- Vidare har utbildningen genomförts kopplat till läkemedel och miljö samt implementering av riskavfallsbehållare i biomaterial har påbörjats i vissa verksamheter och fortsätter arbetet med att öka utbytestakten för avfallsbehållarna. Det framgår även att sjukhuset samarbetar med regionservice för att förbättra avfallslösningar inom sjukhusområdena och övervakar arbetet med matavfallsinsamling i väntan på installation av matavfallskomprimatorer. Tankning av miljöbränsle har ökat med tio procentenheter sedan tidigare uppföljningsrapport och i juni tankades cirka 80 procent av verksamhetsbilarna med etanol.

Det framgår även vid intervjuer att uppfattningen är att verksamheterna har gjort en förflyttning inom miljöområdet då den tydliggjorda politiska styrningen lett till en ökad prioritering inom området. Det påtalas även att det har identifierats ett flertal områden där förflyttningar fortfarande kan göras men att det krävs en stärkt samverkan inom regionen då enskilda verksamheter inte har rådighet över områdena. Ett exempel som nämns är fastigheterna där värmeläckage och energibesparingar kräver större insatser och investeringar som inte ligger inom nämndens ansvarsområde.

Vidare framkommer att sjukhusverksamheten i Halmstad och Varberg omfattas av miljötillstånd, vilket medför krav på att årlig avge en miljörapport till respektive kommuns miljönämnd. Rapporteringen omfattar bland annat energiförbrukning, avfallsmängder, kemikalieanvändning, vattenförbrukning samt tungmetaller i avloppsvatten. Ett arbete pågår för att se över ansvarsfördelningen för denna rapportering då det argumenterats att det vore mer ändamålsenligt om det formella ansvaret mot kommunerna låg på regionkontoret snarare än på en enskild nämnd eller förvaltning.

Genom Hallands sjukhus miljöledningssystem enligt ISO 14001 finns även krav på att upprätta och följa upp en miljöaspektlista, vilken baseras på detaljerad statistik. Miljöaspektlistan beskrivs även den följas upp löpande.
Under intervju med verksamhetsföreträdare för ADH beskrivs att miljöaspekter i dagsläget inte följs upp genom ett särskilt miljö- eller hållbarhetsbokslut. Uppföljning sker i viss mån genom ordinarie processer samt att de ibland följer med i den återrapportering Hallands sjukhus – som är tillståndshavare – gör. Förvaltningschefen anser att miljöaspekter bör integreras mer systematiskt i den ordinarie uppföljningsprocesser, exempelvis genom Stratsys, för att möjliggöra aggregering och analys. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av delårsrapporten per augusti 2025. Av dokumentet framgår att förvaltningen har utvecklat det systematiska miljöarbetet genom ökad samordningskapacitet och ett tydligt verksamhetsfokus men att det krävs fortsatt utveckling för att säkerställa ett långsiktigt och systematiskt arbetssätt. Förvaltningen har även arbetat med efterlevnad av befintliga certifikat och miljöarbetet prioriteras och följs upp, där miljösamordnartjänsten har utökats för att stärka systematiken och samordningen. Olika verksamheter inom förvaltningen fokuserar på specifika miljöfrågor, såsom

elektrifiering av fordon och minskning av kemikalier. Det framgår vidare att särskilt fokus ligger på att minska klimatpåverkan genom engångsartiklar, kemikalier och avfallshantering. Det finns fortfarande utmaningar med data för uppföljning och otydliga rutiner för avfallshantering. För att uppnå målen krävs fortsatt samordning, tydlig vägledning och en kommande handlingsplan för förvaltningen behöver följas av konkreta åtgärder för att minska klimatpåverkan i praktiken.

Det framgår i granskningen att förvaltningen har tilldelats 0,5 mnkr extra under året för extra satsningar inom miljö- och klimatområdet.

Verksamhetsföreträdare för ADH beskriver även att det är svårt att identifiera indikatorer som speglar deras arbete på ett meningsfullt sätt. Det har förts diskussioner om detta, dock uppges arbetet med indikatorer ske på högre organisatorisk nivå vilket inte upplevs som positivt. Då avdelningarna har olika verksamheter behövs olika indikatorer.

Utmaningar som lyfts är bland annat:

- Svårigheter att koppla ihop datapunkter för att få fram användbar information.
- Avsaknad av relevanta mätetal.
- Spretig verksamhet som försvårar datainsamling.

Det framkommer dock att verksamhetsföreträdarna generellt ser att regionen är bra på att arbeta med data, exempelvis vårdsökningsmönster, men att hållbarhetsdata ännu inte är lika utvecklat. De beskriver dock att en ny Power BI-rapport har tagits fram kopplat till fordon och drivmedel, baserat på statistik.

Bedömning

Sker en systematisk mätning, uppföljning och utvärdering av hållbarhetsarbetet ut det miljömässiga perspektivet?

Delvis. (samtliga revisionsobjekt)

Vi bedömer att regionstyrelsen, driftsnämnden ADH och driftsnämnden Hallands sjukhus delvis har säkerställt att det sker systematisk mätning och uppföljning av hållbarhetsarbetet ur det miljömässiga perspektivet men att utvärderingen av arbetet kan stärkas. Det framgår i granskningen att en stor del av uppföljningen sker inom ramen för den ordinarie uppföljningsprocessen men att det även på tjänstemannanivå sker en löpande uppföljning av arbetet som bedrivs utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljö. Granskningen visar att den uppföljning som sker även omfattar analyser och utvärderingar men att detta med fördel kan stärkas i syfte att göra förflyttningar inom miljöområdet. Vi ser även ett värde i att uppföljningen kompletteras med indikatorer och mätvärden av

såväl kvantitativ som kvalitativ art då detta kan underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland genomfört en granskning av regionens styrning av hållbarhetsarbete Granskningens syfte är att pröva om regionkontoret, driftsnämnd Hallands sjukhus och driftsnämnd Ambulans diagnostik och hälsa har säkerställt att arbetet med miljömässig hållbarhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen, driftsnämnd Hallands sjukhus och driftsnämnd Ambulans diagnostik och hälsa **inte helt** har säkerställt att arbetet med miljömässig hållbarhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till *regionstyrelsen*:

- Tydliggör hur driftsnämnderna ska beakta interna handlingsplanen i styrkedjan samt vilken roll den har i styrningen av deras miljö- och klimatarbete

- Säkerställ att arbetet med prioriteringar inom miljömässiga perspektivet grundar sig på en dokumenterad riskanalys samt att denna på ett tydligt sätt har bäring på de mål som regionfullmäktige har fastställt inom området.

- Se över möjligheterna att ta del av nämndernas riskanalyser kopplat till arbetet med miljömässig hållbarhet inom ramen för uppsiktsplikten i syfte att stärka den regionövergripande bilden av risker men även identifiera behov av att stärka samverkan kopplat till klimat- och miljöarbetet.

- Säkerställ att det sker en ändamålsenlig samverkan kopplat till miljö- och klimatarbetet mellan de olika verksamheterna i syfte att fortsätta göra förflyttningar i en positiv riktning.

- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässig hållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.

- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.

- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.

- Se över möjligheterna att ytterligare komplettera uppföljningen med indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art då detta kan underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till *driftsnämnden ADH*:

- Säkerställ att arbetet med miljömässig hållbarhet, utöver de av fullmäktige fastställda målen kopplat till områden, även harmoniserar med de uppdrag som framgår av den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbetet.

- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässig hållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.

- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.

- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.

- Se över uppföljningen kopplat till indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art i syfte att underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till *driftsnämnden Hallands sjukhus:*

- Säkerställ att arbetet med miljömässig hållbarhet, utöver de av fullmäktige fastställda målen kopplat till områden, även harmoniserar med de uppdrag som framgår av den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbetet.

- Säkerställ att det pågående arbetet inom miljömässig hållbarhet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen men att arbetet även kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt.

- Säkerställ att miljökraven även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen samt minska regionens klimatpåverkan och bidra hållbara resursanvändning.

- Se över möjligheterna att stärka arbetet med analyser och utvärderingar för att säkerställa att regionen ytterligare gör förflyttningar inom miljöområdet.

- Se över uppföljningen kopplat till indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art i syfte att underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns en tydlig definition vad regionens hållbarhetsarbete ur det miljömässiga perspektivet ska fokusera på utifrån fullmäktiges intentioner?	**Samtliga revisionsobjekt – Ja** Vi bedömer att det finns en tydlig definition av vad regionens hållbarhetsarbete ut det miljömässiga perspektivet ska fokusera på utifrån fullmäktiges intentioner. Genomförd granskning visar att det i årsplanerna för år 2025 respektive år 2026 samt verksamhetsplanerna för regionstyrelsens, driftsnämnden ADH och driftsnämnden Hallands sjukhus hållbarhetsarbete framgår vilka områden som regionen ska fokusera på. Vi bedömer att den interna handlingsplanen ytterligare tydliggör hur regionen skall uppnå fullmäktiges mål rörande det miljömässiga arbetet. Genomförd granskning visar dock på att det finns ett behov av att tydliggöra den interna handlingsplanens roll i styrningen av nämndernas arbete med miljömässig hållbarhet.	
2. Säkerställs att prioriteringar inom det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet grundar sig på en dokumenterad riskanalys?	**RS – Delvis** Vi bedömer att regionstyrelsen delvis har säkerställt att arbetet med prioriteringar inom miljömässiga perspektivet grundar sig på en dokumenterad riskanalys. Av den interna handlingsplanen framgår en nulägesanalys som beskriver utgångspunkterna för arbetet under handlingsplanens aktualitetstid. Vi kan även konstatera att det i anvisningarna framgår ett antal utmaningar och satsningar kopplat till det miljömässiga perspektivet. Arbetet med riskanalyser kopplat till miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet kan dock stärkas genom en tydligare riskanalys som med fördel kan dokumenteras. **ADH och HS – Ja** Vi bedömer att driftsnämnden ADH och driftsnämnden Hallands sjukhus till stor del har säkerställt att prioriteringar inom det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet grundar sig på en dokumenterad riskanalys. Genomförd granskning visar att nämnderna arbetar med riskanalyser med tydlig bäring på det miljömässiga perspektivet av hållbarhetsarbetet som resulterat i prioriteringar inom arbetet. Vi bedömer att det är viktigt att säkerställa att genomförda riskanalyser med efterföljande prioriteringar dokumenteras på ett tydligt sätt för att kunna säkerställa en spårbarhet till arbetet. Det är även väsentligt att riskanalyserna på ett tydligt sätt har bäring på de mål som regionfullmäktige har fastställt inom området och att de fokuserar på de områden som regionen själva kan råda inom. Vi ser även det som väsentligt att regionstyrelsen ser över möjligheterna att ta del av nämndernas riskanalyser inom ramen för uppsiktsplikten. Vi bedömer att insamlingen av riskanalyserna kan bidra till att stärka den regionövergripande bilden av risker men även identifiera behov av att stärka samverkan kopplat till klimat- och miljöarbetet. En ökad samverkan bedömer vi kan bidra till förflyttningar i en positiv riktning.	

3. Finns en integrerad styrning utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljöarbete 2023-2026?	**RS – Ja** Vi bedömer att regionstyrelsen i hög grad har säkerställt en integrerad styrning utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljö. Genomförd granskning visar att regionstyrelsen i sin verksamhetsplan för år 2025 har en koppling till den interna handlingsplanen och att verksamhetsplanen på ett tydligt sätt omfattar mål för hållbarhetsarbetet ur det miljömässiga perspektivet. Det framgår även att arbetet ska inkluderas i den ordinarie mål- och uppföljningsprocessen. **ADH och HS – Delvis** Vi bedömer att driftsnämnden ADH och driftsnämnden Hallands sjukhus delvis har säkerställt en integrerad styrning. Genomförd granskning visar att driftsnämnderna på ett tydligt sätt har säkerställt att hållbarhetsarbetet ur det miljömässiga perspektivet framgår av verksamhetsplanerna och därmed inkluderas i den ordinarie mål- och uppföljningsprocessen. Vi kan dock konstatera att driftsnämndernas verksamhetsplaner inte omfattar arbetet som beskrivs i den interna handlingsplanen för klimat- och miljöarbetet på ett tydligt sätt men att verksamhetsplanernas inriktning har bäring på prioriteringarna i den interna handlingsplanen. Det framgår även inom ramen för granskningen att det finns ett behov av att tydligare samordna och integrera arbetet med den interna handlingsplanen i driftsnämndernas miljö- och klimatarbete då det i dagsläget upplevs oklart i vilken omfattning denna ska vara styrande för deras arbete.	
4. Vidtas åtgärder vid bristande måluppfyllelse kopplat till det miljömässiga perspektivet?	**Samtliga revisionsobjekt – Delvis** Vi bedömer att regionstyrelsen, driftsnämnden ADH respektive driftsnämnden Hallands sjukhus delvis har säkerställt att det vidtas åtgärder vid bristande måluppfyllelse kopplat till det miljömässiga perspektivet. Det framgår på ett tydligt sätt av uppföljningen vilket arbete som pågår för att stärka det interna klimat- och miljöarbetet men vi har inom ramen för genomförd granskning inte kunnat styrka vilka tydliga åtgärder som vidtagits kopplat till bristande måluppfyllelse. Vi kan dock konstatera att det pågår ett arbete på flera sätt inom regionen med att förbättra resultaten vilket vi ser som positivt. Arbetet som bedrivs bedömer vi är i linje med ambitionerna som framgår i de styrande dokumenten där ambitionen tydliggörs. Vi ser det som väsentligt att det pågående arbetet fortskrider i syfte att förbättra måluppfyllelsen och att det kompletteras med tydliga åtgärder när det bedöms nödvändigt. Vidare gör vi bedömningen att det är väsentligt att regionen säkerställer att miljökrav även beaktas i direktupphandlingar i syfte att öka måluppfyllelsen.	
5. Finns en ändamålsenlig organisation för hållbarhetsarbetet med ett tydliggjort ansvar och avsatta resurser?	**Samtliga revisionsobjekt – Delvis** Vi bedömer att regionstyrelsen delvis har säkerställt att det finns en ändamålsenlig organisation med ett tydliggjort ansvar och avsatta resurser. Genomförd granskning visar att det finns medel avsatta för arbetet med miljö- och klimat samt att det tydligt framgår vilket ansvar som respektive driftsnämnd har utifrån de övergripande målen men även i den interna handlingsplanen. Det finns även en organisation med tydlig koppling till miljö- och klimatarbetet. Det framgår dock i granskningen att det finns ett	

	behov av att tydliggöra mandat och säkerställa att det finns en tydlig ansvarsfördelning kopplat till frågor som spänner över flera förvaltningar, exempelvis fastighetsfrågor. Det framgår även att det finns ett behov av att säkerställa den interna handlingsplanens styrfunktion i driftsnämndernas verksamheter. En tydliggjord ansvarsfördelning kan enligt vår bedömning stärka arbetet och samverkan ytterligare mellan förvaltningarna vilket vi bedömer kommer att påverka det samlade hållbarhetsarbetet i positiv riktning. Vi bedömer att driftsnämnderna ADH och Hallands sjukhus delvis har en ändamålsenlig organisation med tydliggjort ansvar och resurser. Det framgår i verksamhetsplanerna vilket arbete som ska bedrivas utifrån de övergripande målen och det finns en uttalad organisation med ansvar för miljö- och klimatfrågorna. Det finns dock ett behov av att ytterligare tydliggöra mandat i verksamheterna kopplat till miljöarbetet och säkerställa att det finns en tillräcklig samverkan mellan verksamheterna och över förvaltningsgränserna.	
6. Sker en systematisk mätning, uppföljning och utvärdering av hållbarhetsarbetet ut det miljömässiga perspektivet?	**Samtliga revisionsobjekt – Delvis** Vi bedömer att regionstyrelsen, driftsnämnden ADH och driftsnämnden Hallands sjukhus delvis har säkerställt att det sker systematisk mätning och uppföljning av hållbarhetsarbetet ur det miljömässiga perspektivet men att utvärderingen av arbetet kan stärkas. Det framgår i granskningen att en stor del av uppföljningen sker inom ramen för den ordinarie uppföljningsprocessen men att det även på tjänstemannanivå sker en löpande uppföljning av arbetet som bedrivs utifrån den interna handlingsplanen för klimat och miljö. Granskningen visar att den uppföljning som sker även omfattar analyser och utvärderingar men att detta med fördel kan stärkas i syfte att göra förflyttningar inom miljöområdet. Vi ser även ett värde i att uppföljningen kompletteras med indikatorer och mätvärden av såväl kvantitativ som kvalitativ art då detta kan underlätta bedömningen av måluppfyllelse men även tydliggöra vilka förflyttningar som sker.	

2025-12-17

Marie Lindblad	Hanna Franck
Uppdragsledare	*Projektledare*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2025-02-10. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.